

**การศึกษาศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัย
สำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติ**
**A Study of Senior Complex Center Potential for Thai and Foreign in Nong Khai
Province**

อัจฉราพร สีหวัฒน์* ปริมาภรณ์ วีระพันธ์* รongรัตน์ วิโรจน์เพชร** รัชนิดา ไสยรส***
Acharaporn Seehawatta* Paramaporn Weeraphan* Rongrat Wirotepetch**
Ratchanida Saiyaros***

สาขานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์บูรณาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย*,
มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม***

Faculty of Integrated Social Science, Laws Program, Khon Kaen University Nong Khai
Campus.* Khon Kaen University ** Rajabhat Maha Sarakham University***

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติ กลุ่มตัวอย่างคือผู้สูงอายุในจังหวัดหนองคายที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 76,592 คน (ระบบสถิติทางทะเบียน, ข้อมูล ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2561) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ระดับศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 8 ด้าน เมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านลักษณะของห้องพักภายในศูนย์ที่พักผู้สูงอายุ รองลงมาคือด้านบรรยากาศของศูนย์ที่พักผู้สูงอายุ ด้านทำเลของศูนย์ที่พักผู้สูงอายุ ด้านบริการทางการแพทย์ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในศูนย์ที่พักผู้สูงอายุ ด้านการบริการอาหาร ด้านทำเลของศูนย์ที่พักผู้สูงอายุ เท่ากับด้านระยะเวลาการเข้าไปใช้บริการศูนย์ที่พักอาศัยผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน เมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านเหตุผลที่ท่านเลือกจังหวัดหนองคายเป็นที่พักอาศัยหลังเกษียณ รองลงมาคือด้านความต้องการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์

คำสำคัญ: ศักยภาพ, ที่พักอาศัย, ผู้สูงอายุ.

Abstract

The purpose of this research was to study Nong Khai's potential as a senior complex center for Thai and foreign elders. The sample group for this study consisted of 76,592 elderly people in the province aged 60 and up. For purposes of the study a registered statistical system with data as of 1 December 2018 focused on a specific sample (purposive sampling) of 100 people. The instrument employed to collect data was a questionnaire. The statistics used were percentage, mean and standard deviation. The result discovered that the potential level of the province as a senior complex center for Thais and foreigners elders is at the highest level. Considering each aspect, it was found that it was at the maximum level in 8 aspects. That is,

when it is ranked according to the average order from highest to lowest in the aspect of rooms in the senior complex center. The following categories: the ambience of the center. The location, medical services, facilities, food services and the location of the senior complex center is equal to the period of access. Ranking at the top level in 2 aspects, according to the average order form the highest to lowest, which is the reason that the senior complex center is attractive as a retirement residence. The demand for ownership follows.

Keywords: the potential, senior complex center, elderly.

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้ระบุว่าประเทศไทยมีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเนื่องจากการเป็นสังคมผู้สูงอายุมากขึ้นตามลำดับและจะเป็นสังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นี้สัดส่วนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 19.8 ของจำนวนประชากรทั้งหมด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560 :11) ทางด้านกรมกิจการผู้สูงอายุได้ระบุว่าในปี พ.ศ. 2559 ประชากรที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไปมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 9,934,309 คน คิดเป็นร้อยละ 15.07 ของจำนวนประชากรทั้งหมด โดยจังหวัดที่มีผู้สูงอายุมากที่สุดหาลำดับแรก มีจำนวนผู้สูงอายุ และคิดเป็นร้อยละของประชากรทั้งจังหวัด ดังนี้ (1) กรุงเทพมหานคร 936,865 คน (ร้อยละ 16.47) (2) จังหวัดนครราชสีมา 400,496 คน (ร้อยละ 15.22) (3) จังหวัดเชียงใหม่ 284,497 คน (ร้อยละ 16.39) (4) จังหวัดขอนแก่น 276,209 คน (ร้อยละ 15.32) และ (5) จังหวัดนครศรีธรรมราช 240,522 คน (ร้อยละ 15.47) และได้มีการคาดการณ์ว่าในปี 2573 ประเทศไทยจะมีจำนวนผู้สูงอายุ 17.6 ล้านคน (ร้อยละ 26.3) และเมื่อถึงปี 2583 จะมีจำนวนถึง 20.5 ล้านคน (ร้อยละ 32.1) (สำมะโนประชากร : 2561)

การเป็นสังคมผู้สูงอายุและสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ศักยภาพทางเศรษฐกิจและสภาพทางสังคม หลายประการ อาทิเช่น 1) ขนาดของกำลังแรงงานลดลงซึ่งจะเป็นปัจจัยถ่วงให้ศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจลดลงตามไปด้วย 2) อุปสงค์ในประเทศจะขยายตัวช้าลง และทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจจำเป็นต้องพึ่งพิงอุปสงค์จากต่างประเทศมากขึ้น 3) การเพิ่มขึ้นของประชากรผู้สูงอายุและการลดลงของหน่วยแรงงานมีแนวโน้มที่จะทำให้ขีดความสามารถในการคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการยกระดับการพัฒนาประเทศลดลง 4) การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรผู้สูงอายุมีแนวโน้มที่จะทำให้ภาระทางการคลังเพิ่มขึ้น เนื่องจากภาครัฐจำเป็นต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายทางด้านสาธารณสุข การแพทย์ บริการสังคมแก่ผู้สูงอายุมากขึ้น และต้องเพิ่มงบประมาณรายจ่ายเพื่อสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยากไร้ถูกทอดทิ้งมากขึ้น ในขณะที่ขีดความสามารถในการจัดเก็บรายได้ของภาครัฐลดลง 5) ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) หรือรายได้ประชาชาติจะน้อยลง และรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลลดลง ผลกระทบการผลิตลดลง 6) ผู้ที่อยู่ในวัยทำงานจะต้องทำงานมากขึ้นและต้องรับภาระดูแลผู้สูงอายุในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น อาจทำให้ผู้สูงอายุขาดความอบอุ่นหรืออาจถูกทอดทิ้งได้ 7) ปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุทั้งทางร่างกายและจิตใจ จำเป็นต้องมีผู้ดูแลเอาใจใส่และจะต้องใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลทำให้มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นขณะที่ไม่มีรายได้ จึงทำให้ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ลำบาก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560 :35)

ปัจจุบันได้มีผู้ประกอบการด้านพัฒนาอสังหาริมทรัพย์หลายรายที่ให้ความสนใจในตลาดที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ โดยโครงการอสังหาริมทรัพย์สำหรับผู้สูงอายุที่เริ่มเห็นในปัจจุบันนี้มีหลากหลายรูปแบบและหลาย

ระดับราคา เช่น บ้านเดี่ยว คอนโดมิเนียมหรืออาคารชุดสำหรับผู้สูงอายุ สถานรับดูแลผู้สูงอายุ หรือสถานบริการผู้สูงอายุ (Nursing Homes) และเซอร์วิสอพาร์ทเมนต์ (Service Apartment) โดยลักษณะของการถือครองสิทธิในที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุเหล่านี้อาจเป็นสิทธิในการเข้าอยู่อาศัยตลอดชีวิต ผู้ซื้อไม่ได้เป็นเจ้าของอสังหาริมทรัพย์และไม่สามารถขายสิทธิต่อให้ผู้อื่นหรือผู้ซื้อที่มีกรรมสิทธิ์โดยสมบูรณ์ในบ้านที่ตั้งอยู่ในโครงการที่มีการออกแบบให้มีลักษณะเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุ เช่น การติดตั้งสัญญาณเตือนไปยังสถานียาบาลหรือส่วนดูแลกลาง มีสิ่งอำนวยความสะดวกสบายและศูนย์บริการต่างๆ ครบถ้วนอยู่ในโครงการ มีบริการทางการแพทย์ บริการผู้ช่วยส่วนบุคคล และการจัดให้มีกิจกรรมร่วมกันตัวอย่างที่พกอาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่เป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดีในประเทศไทย เช่น โครงการสรวงคนิเวศ ของสภากาชาดไทย ซึ่งตั้งอยู่ที่จังหวัดสมุทรปราการ โครงการบุศยานิเวศน์ของมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โครงการบางไทร ฮอสปีเฮาส์ ของบริษัทเวลเนสซิดีจำกัด ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และโครงการวิลล่ามีสุข ของบริษัทสิงหนครแมนเนจเม้นท์ จำกัด ที่จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น

จังหวัดหนองคายเป็นพื้นที่หนึ่งที่ได้รับการกำหนดให้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยได้กำหนดประเภทกิจการเป้าหมายและเงื่อนไขของกิจการที่ให้การส่งเสริมการลงทุนและกำหนดสิทธิประโยชน์ที่ได้รับโดยประเภทกิจการที่ให้การส่งเสริมการลงทุนได้กำหนดไว้หลากหลาย อาทิเช่น เกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร แร่ เชรามิค และโลหะขั้นมูลฐาน ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง เคมีภัณฑ์ พลาสติก และกระดาษ เป็นต้น แต่กลับไม่ได้รับความสนใจจากผู้ประกอบการในการยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนเท่าที่ควร ในขณะเดียวกัน จังหวัดหนองคายได้รับการจัดอันดับว่าเป็นเมืองน่าอยู่ติดอันดับโลก ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาถึงศักยภาพของจังหวัดหนองคายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่เขตพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษในการเป็นศูนย์กลางที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุทั้งชาวไทยและต่างชาติเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการให้ความสนใจการลงทุนในเขตพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดหนองคายต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติ

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สูงอายุในจังหวัดหนองคายที่มีอายุเกิน 60 ปีขึ้นไป จำนวน 76,592 คน (ระบบสถิติทางทะเบียน, ข้อมูล ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2561)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สูงอายุในจังหวัดหนองคายที่มีอายุเกิน 60 ปีขึ้นไป จำนวน 76,592 คน (ระบบสถิติทางทะเบียน, ข้อมูล ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2561) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเรื่องการศึกษาศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับระดับศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติ จำนวน 10 ด้าน ได้แก่ ด้านทำเลของศูนย์ที่พักผู้สูงอายุ ด้านบรรยากาศของศูนย์ที่พักผู้สูงอายุ ด้านลักษณะของห้องพักภายในศูนย์ที่พักผู้สูงอายุ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในศูนย์ที่พักผู้สูงอายุ ด้านการบริการอาหาร ด้านบริการทางการแพทย์ ด้านกิจกรรม ด้านระยะเวลาการเข้าไปใช้บริการศูนย์ที่พักอาศัยผู้สูงอายุที่ท่านต้องการ ด้านความต้องการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์และด้านเหตุผลที่ท่านเลือกจังหวัดหนองคายเป็นที่พักอาศัยหลังเกษียณ ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีการลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัย โดยมีวิธีการ รายละเอียดและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 1 ขออนุญาตแนะนำตัวผู้วิจัยจากคณะสังคมศาสตร์บูรณาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคายถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกเทศมนตรีเพื่อเข้าเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
- 2 ผู้วิจัยแต่งตั้งผู้ช่วยผู้วิจัย เพื่อแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง
- 3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 100 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2 วิเคราะห์ระดับศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติ
- 3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ขั้นตอนที่นำเสนอการพรรณนาลักษณะของข้อมูล สถิติที่ใช้ดังนี้

- 1 ข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency)
- 2 สถิติที่ใช้ในการวัดระดับศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติ ผู้วิจัยใช้สถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ใช้การแจกแจงความถี่ และใช้การพรรณนาความตามเนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ระดับศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$, $S.D.=0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามียกระดับศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติ อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 8 ด้าน เมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือด้านลักษณะของห้องพักภายในศูนย์ที่พักผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 4.71$,

S.D.=0.61) รองลงมาคือด้านบรรยากาศของศูนย์ที่พักผู้สูงอายุ ($\bar{X}$ = 4.64, S.D.=0.59) ด้านทำเลของศูนย์ที่พักผู้สูงอายุ ($\bar{X}$ = 4.56, S.D.=0.59) ด้านบริการทางการแพทย์ ($\bar{X}$ = 4.43, S.D.=0.57) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในศูนย์ที่พักผู้สูงอายุ ($\bar{X}$ = 4.39, S.D.=0.56) ด้านการบริการอาหาร ($\bar{X}$ = 4.34, S.D.=0.55) ด้านทำเลของศูนย์ที่พักผู้สูงอายุ ($\bar{X}$ = 4.22, S.D.=0.68) เท่ากับ ด้านระยะเวลาการเข้าไปใช้บริการศูนย์ที่พักอาศัยผู้สูงอายุที่ท่านต้องการ ($\bar{X}$ = 4.22, S.D.=0.75) มีระดับศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติ อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน เมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านเหตุผลที่ท่านเลือกจังหวัดหนองคายเป็นที่พักอาศัยหลังเกษียณ ($\bar{X}$ = 3.79, S.D.=0.76) รองลงมาคือด้านความต้องการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ($\bar{X}$ = 3.69, S.D.=0.85)

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติ โดยเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปน้อย คือ อยากให้มีที่พักผู้สูงอายุในจังหวัดหนองคาย รองลงมาคือควรห่างจากตัวเมืองไม่เกิน 10 กม. เพื่อความสะดวกในการเดินทาง อยากให้มีการจัดพบปะสังสรรค์ผู้สูงอายุทุกเดือน ถ้าสร้างสถานที่พักติดแม่น้ำโขงจะบรรยากาศดีมาก ผู้สูงอายุควรจะมีกรรมสิทธิ์ในห้องพักของผู้สูงอายุ ที่พักควรตั้งอยู่ห่างจากเมือง เพราะบรรยากาศจะได้ถ่ายเทได้สะดวก ราคาที่พักของศูนย์ผู้สูงอายุควรมีราคาปานกลางเพื่อให้ผู้มีรายได้น้อยสามารถเข้าพักได้ ควรจัดอาคารห้องพักแบบรวม ไม่เกิน 10 คน พร้อมเครื่องอำนวยความสะดวก ควรมีการแยกที่พักระหว่างคนไทยและคนต่างด้าวให้ชัดเจน สถานที่พักควรตั้งใกล้ถนนเพื่อความปลอดภัย ถ้ามีศูนย์ที่พักอาศัยควรได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่แบบเท่าเทียมกัน ควรมีสวัสดิการให้ผู้สูงอายุอย่างเพียงพอและเหมาะสม ควรเพิ่มเรื่องการให้การศึกษาแก่ผู้สูงอายุ ควรมีที่พักแบบหลังเดี่ยว ควรมีห้องพัก อาหาร ให้เลือกตามสถานภาพของผู้เข้าพัก เพื่อให้ผู้พักมีความสุขและมีความเหมาะสม ที่พักควรตั้งอยู่ในสถานที่ปลอดภัยและภายในศูนย์ที่พักควรมีบริการแบบครบวงจร เช่น มีรถรับ-ส่ง ไปตลาด ไปวัด ไปโรงพยาบาล เป็นต้น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติที่ได้จากเครื่องมือการวิจัยซึ่งเป็นแบบสอบถาม มีประเด็นที่น่าสนใจพอที่จะนำมาอภิปรายเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ระดับศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติ

ผลการวิจัย พบว่า ระดับศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของจรัสพร เหล่าทองสาร (2553 : 59 - 62) ได้ศึกษาศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อการให้บริการการจ่ายเบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหล็กอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อการให้บริการการจ่าย เบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหล็กอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อการให้บริการการจ่ายเบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วน ตำบลหนองเหล็กอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัด มหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สอดคล้องกับผลการวิจัยของโรจนศักดิ์ แสงศรีวิไลและชาคริต สกุลอิสริยาภรณ์ (2560 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาธุรกิจการบริการดูแลสุขภาพ ตามความคาดหวังของผู้สูงอายุเพื่อการบริการในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล การวิจัยพบว่า ด้านการบริการ ควรมีเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์เพียงพอ ให้บริการ ควรกำหนดราคาให้บริการชัดเจน ควรมีสถานที่ตั้งเดินทางสะดวกและไม่ไกลโรงพยาบาล ควรมี

โปรแกรมชั้นในราคาพิเศษแบบแพ็คเกจ ควรมีมาตรฐานเดียวกันและสถานที่ควรมีอากาศถ่ายเทสะดวก ด้านคุณภาพการบริการ เจ้าหน้าที่แต่งกาย สุภาพ สะอาด เรียบร้อย ด้านความพึงพอใจ มีการมอบหมายเจ้าหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง มีอุปกรณ์พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา ด้านความไว้วางใจ มีการประสานญาติหรือผู้รับผิดชอบแต่ละรายเพื่อชี้แจงการวางแผนการรักษาและการบำบัดรักษาให้รับทราบ ด้านความคาดหวังบริการในอนาคต ควรมีการจัดบริการพิเศษกับผู้สูงอายุ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้มาตรฐานและทันสมัยเพื่อให้บริการผู้สูงอายุ

สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฏฐา ศิรินันท์ (2561 : 65) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินความเหมาะสมของพื้นที่ต่อการลงทุนอสังหาริมทรัพย์เชิงที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุชาวต่างชาติโดยใช้กระบวนการลำดับขั้นเชิงวิเคราะห์ กรณีศึกษา เมืองเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า สังคมโลกปัจจุบันมีร้อยละการเพิ่มของประชากรสูงอายุมากขึ้นโดยแต่ละประเทศจะเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ประเทศไทยนับเป็นประเทศที่มีโอกาสในการพัฒนาธุรกิจด้านอสังหาริมทรัพย์เชิงที่อยู่อาศัยเพื่อรองรับตลาดโลกโดยมีนโยบายสนับสนุนทั้งจากภาครัฐที่ผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุและภาคเอกชนที่หันมาให้ความสำคัญกับการเอาใจใส่กลุ่มผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น เช่น การออกแบบผลิตภัณฑ์หรือที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความเปลี่ยนแปลงทางสังคมดังกล่าวที่เกิดขึ้นงานวิจัยนี้จึงนำเสนอแนวทางในการประเมินและคัดเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการลงทุนอสังหาริมทรัพย์เชิงที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุด้วยการผสมผสานข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยหลักเบื้องต้นในการคัดเลือกพื้นที่ 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านการคมนาคมขนส่ง ปัจจัยด้านสาธารณูปโภคสิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

สอดคล้องกับผลการวิจัยของศิตางค์ เหลียวรุ่งเรือง (2553 : 142) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลือกที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นที่มาท่องเที่ยวพำนักระยะยาว : กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ด้านสภาพสังคมเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ระดับการศึกษาสูง ฐานะทางการเงินมั่นคง สุขภาพแข็งแรงช่วยเหลือตนเองได้ ชอบกีฬากอล์ฟ เลือกมาพำนักระยะยาวในเชียงใหม่เพราะ ค่าครองชีพต่ำ ผู้คนมีมนุษยสัมพันธ์ดี มีน้ำใจ เมืองมีความปลอดภัย ภูมิประเทศและภูมิอากาศดี มีวัฒนธรรมคล้ายกัน มีสิ่งอำนวยความสะดวกทาง การแพทย์ มีการวางแผนช่วงเวลาที่มาพำนักระยะยาวตลอดชีวิต โดยนิยมเลือกคอนโดมิเนียมในเขตเมือง ด้านปัจจัยในการ เลือกที่อยู่อาศัยสามารถจัดอันดับได้คือ 1) ข้อพิจารณาด้านกายภาพ 2) ข้อพิจารณาด้านสังคม 3) ข้อพิจารณาด้านการเงิน 4) ข้อพิจารณาด้านตัวบ้าน 5) ข้อพิจารณาข้อมูลโครงการตามลำดับ

นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับแนวคิดของอุบลรัตน์ เพ็งสถิต (2555 : 102) ได้กล่าวว่าผู้สูงอายุจะมีแรงจูงใจและความกระตือรือร้นลดลงมีการมองปัญหาแตกต่างไปจากกลุ่มคนหนุ่มสาว เพราะมีประสบการณ์มากกว่าทำให้มีความสุข รอบคอบ แต่จะปรับเปลี่ยนแนวคิดต่างๆ ได้ยาก จะมีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมส่วนตัวที่รวดเร็วปรับเปลี่ยนเป็นช้าลงในทุกๆ ด้าน ทั้งการใช้จ่าย พักผ่อนหย่อนใจ กีฬาและกิจกรรมทางเพศ ฯลฯ ความสามารถทางสติปัญญาจะลดลง ซึ่งเป็นเพราะการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยา ทางอารมณ์และจิตใจตลอดจนสังคม การเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าสู่วัยชราของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันไปตามพันธุกรรมบุคลิกภาพของบุคคลอันเป็นผลรวมของประสบการณ์ ผู้สูงอายุแต่ละบุคคลจะมีความสามารถในการปรับตัวทั้ง ทางด้านจิตใจ สังคมและอารมณ์แตกต่างกันไป ตามระดับการศึกษา ภาวะเศรษฐกิจ การเตรียมตัวรับ สภาพเข้าสู่วัยสูงอายุ รวมทั้งค่านิยมและสิ่งแวดล้อมในสังคมนั้นๆ

แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพระชนพล กนตสีโล (เรือนเพ็ชร) (2561 : 78) ได้ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่าระดับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตโดยรวมอยู่ในระดับ

ปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่าด้านจิตใจมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ด้านร่างกายและด้านความสัมพันธ์ทางสังคมมีค่าเฉลี่ยเท่ากันส่วนด้านที่อยู่อาศัยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อจำแนกตามเพศอายุระดับการศึกษาอาชีพและรายได้ต่อเนื่องพบว่าการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต อยู่ในระดับปานกลาง

รวมทั้งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑล ทิพย์วุฒิ (2553 : 77) ได้ทำการศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลดงใหญ่ อำเภอหนองหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่าผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในด้านต่าง ๆ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาสด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ และด้านที่อยู่อาศัย

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติ ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของแต่ละด้านมาเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ในการวิจัยเรื่องการศึกษาศักยภาพจังหวัดหนองคายในการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไทยและต่างชาติผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

- 1 ควรส่งเสริมให้มีผู้ประกอบการมาสร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดหนองคาย
- 2 ควรสร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุห่างจากตัวเมืองไม่เกิน 10 กิโลเมตร เพื่อความสะดวกในการเดินทาง
- 3 ควรมีการแยกที่พักระหว่างคนไทยและคนต่างชาติให้ชัดเจน
- 4 ผู้สูงอายุควรมีกรรมสิทธิ์ในที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุเองโดยให้มีราคาปานกลางเพื่อให้ผู้มีรายได้น้อยสามารถเช่าพักได้
- 5 ควรจัดกิจกรรมการจัดพบปะสังสรรค์ผู้สูงอายุทุกเดือน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยถึงรูปแบบการเป็นศูนย์กลางที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุเพื่อจะเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการนำไปสู่การลงทุนจริง
2. ควรมีการศึกษาถึงสภาพปัญหา ความคาดหวัง ความต้องการของผู้สูงอายุที่มีต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อที่หน่วยงานภาครัฐจะสามารถให้บริการสาธารณะแก่ผู้สูงอายุซึ่งจะนำไปสู่การให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุในอนาคตต่อไป

บรรณานุกรม

- จूरพร เหล่าทองสาร. (2553). ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อการให้บริการการจ่ายเบี้ยยังชีพของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเม็ก อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ณัฏฐา ศิรินันท์ .(2561). การประเมินความเหมาะสมของพื้นที่ต่อการลงทุนอสังหาริมทรัพย์เชิงที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุชาวต่างชาติ โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ กรณีศึกษา เมืองเชียงใหม่. วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วิศวกรรมและการบริหารการก่อสร้าง).มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- พระชนพล กนต์สีโล (เรื่อนเพ็ชร) .(2561). การส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี อำเภอล่าง จังหวัดภูเก็ต. หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มณฑา ทิพย์วุฒิ. (2553). ยุทธศาสตร์การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลรัษฎา อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา ยุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ระบบสถิติทางทะเบียน .(2561). จำนวนสถิติประชากร.
http://stat.dopa.go.th/stat/statnew/upstat_age_disp.php. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2561.
- โรจนศักดิ์ แสงศรีวิไลและชาคริต สุกอสิริยาภรณ์. (2560).วารสารวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์บูรพาปริทัศน์ : ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 ,กรกฎาคม-ธันวาคม 2560.
- ศิตางค์ เหลียวรุ่งเรือง.(2553). พฤติกรรมการเลือกที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นที่มาท่องเที่ยวพำนักระยะยาว : กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. หลักสูตรเคหพัฒนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเคหการ ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ .กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.
- สำมะโนประชากร .(2561). จำนวนประชากร.
<https://fopdev.or.th/%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%A1%E0%B8%9C%E0%B8%B9%E0%B9%89%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%87%E0%B8%AD%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%B8%E0%B9%82%E0%B8%94%E0%B8%A2%E0%B8%AA%E0%B8%A1%E0%B8%9A%E0%B8%B9/> . สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2561
- อุบลรัตน์ เพ็งสถิตย์. (2555). จิตวิทยาผู้สูงอายุ. พิมพ์ครั้งที่ 8 . กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.